

FINANS
DANMARK

Baggrundsnotat

Europæisk Implementering af Basel IV

Implementeres Basel Komitéens Basel IV-anbefalinger i Europa som komitéen ønsker, kan det medføre en stigning i kapitalkravene for danske kreditinstitutter på op til 40% uden at den finansielle stabilitet forbedres. Vi ønsker derfor en fortsættelse af det hidtidige tætte og konstruktive samarbejde med bl.a. regering og Folketing for at sikre, at velpolstrede danske institutter med sunde, kreditværdige kunder ikke udsættes for unødige fordyrende krav, som ikke afspejler øget risici.

Baggrund

I december 2017 offentliggjorde Basel Komitéen sine endelige anbefalinger (Basel IV-anbefalinger) til hvordan den sidste del af efterkrise-reguleringen bør implementeres. Et centralt element i anbefalingerne om nye kapitalkrav det såkaldte outputgulv. Et outputgulv, som sætter et gulv under det samlede kapitalkrav uagtet af instituttets egne historiske tabsdata viser, at kapitalkravet bør være lavere, vil ramme danske kreditinstitutter og dermed danske boligejere og virksomheder. Outputgulvet vil alt andet lige have en negativ effekt på vækst og beskæftigelse uden at det samtidig forbedrer den finansielle stabilitet da kreditinstitutter allerede i dag anvender meget robuste metoder til vurdering af risici.

Og det er ganske betydelige kapitalkravsstigninger vi taler om. Den europæiske bankmyndighed, EBA (European Banking Authority) har på baggrund af data fra 189 banker i EU beregnet, at en fuld implementering af Basel IV-anbefalingerne i gennemsnit vil øge kapitalkravet for de europæiske banker med 23,6 pct. svarende til, at disse banker i dag mangler 124,8 mia. euro for at leve op til kapitalkravene. Og konsekvensen er endnu voldsommere herhjemme. Erhvervsministerens (Brian Mikkelsen) nedsatte Basel-ekspertgruppe med repræsentanter fra sektoren, Finanstilsynet, Nationalbanken og tre ministerier vurderer, at effekten for de største danske kreditinstitutters kapitalkrav vil være i størrelsesordenen 80 mia. kr., svarende til en stigning på ca. 40 pct. i forhold til allerede kendte kapitalkrav.

I dag beregner de større kreditinstitutter deres lovbestemte kapitalpolstring ved hjælp af egne data for, hvor mange penge de har tabt på deres kunder. Der ved holder banker og realkreditinstitutter mere kapital i tabsreserve, når de låner ud til mere risikable projekter, og mindre, når de udlåner til mere sikre projekter. En yderligere uhensigtsmæssighed ved Basel IV-kravene er, at de bryder med dette sunde og fornuftige princip. Det skyldes, at Baselkomitéen vil begrænse kreditinstitutternes mulighed for at beregne deres lovbestemte kapitalpolstring på baggrund af deres egen tabshistorik. I stedet skal de danske kreditinstitutter an-

Notat

11. december 2019

Dok. nr. FIDA-348392544-687824-v1

Kontakt Jakob Legård Jakobsen

vende beregningsforudsætninger, som ligger langt fra den virkelighed, de fungerer i. Konsekvensen er, at jo mere sikre kreditinstitutternes udlånsmodeller er, jo hårdere vil kravene ramme – særligt for bankernes udlån til erhvervskunder og realkreditinstitutternes udlån til husholdninger og erhverv.

Det skyldes, at i Danmark og i resten af Europa finansierer virksomhederne deres investeringer primært ved at låne hos kreditinstitutter. I fx USA er det derimod mere udbredt, at virksomhederne benytter markedsfinansiering, hvor de selv henter finansiering direkte hos investorerne. Det betyder, at erhvervsvirksomheder i USA i langt højere grad end i Europa har en rating af deres virksomhed fra et ratingbureau. Basel IV-kravene favoriserer den amerikanske finansieringsmodel, da bankudlån til virksomheder med en rating bliver pålagt lempeligere kapitalkrav, end når banker låner ud til ikke-ratede virksomheder. Den geografiske placering af to ens virksomheder bliver dermed delvist bestemmende for, hvilken kapitalpolstring bankerne skal have, når de finansierer erhvervslivets investeringer. Dette får negativ effekt på væksten blandt de virksomheder, som står for en betydelig del af den danske jobskabelse.

En stor del af det samlede udlån til private og til erhverv herhjemme er ydet af realkreditinstitutterne. Den danske realkreditmodel har mere end 200 år på bagen og er kendetegnet ved en historik med meget lave tab. Denne helt unikke tabshistorik tages der ikke højde for i Baselkomitéens anbefalinger. Finans Danmark er bekymret for, om dette kan påvirke de danske husholdningers adgang til billig boligfinansiering og virksomhedernes kapitaladgang negativt.

Standarderne fra Basel Komiteen er i udgangspunktet vejledende. Men i realiteten udgør Basel Komiteens standarder ryggraden i reguleringen af kreditinstitutter verden over. Fx har det historisk været praksis, at komiteens anbefalinger bliver gjort til fælles europæiske regler. Det forudsætter således både nationalt og europæisk sammenhold hvis der skal ske ændringer af den europæiske implementering af Basel IV i forhold til Basel Komitéens anbefalinger. I finanssektoren ønsker vi derfor en fortsættelse af det hidtidige tætte og konstruktive samarbejde med regeringen, Folketinget og øvrige myndigheder for at sikre, at velpolstrede danske institutter med sunde, kreditværdige kunder ikke udsættes for unødige fordyrende krav, som ikke afspejler øget risici. Finans Danmark vil derfor fortsætte med at arbejde for en europæisk løsning, som sikrer tilstrækkelig fleksibilitet til også de særlige danske velbegrundede hensyn.

Kontaktperson i Finans Danmark

Jakob Legård Jakobsen, Økonomisk direktør
3016 1012 - jjj@fida.dk

Notat

11. december 2019

Dok. nr. FIDA-348392544-687824-v1

